

Notitie reactie verzoek aanvullingen ontheffing Wet natuurbescherming

Plangebied: Dorpsstraat 26, Etten

Aan: Provincie Gelderland

Van: V.E.A. van den Berg (Ecoresult B.V.)

Kopie: [REDACTED] (Ecoresult B.V.), [REDACTED] (Bouwbedrijf de Veluwe B.V.), [REDACTED] (Kubiek Ruimtelijke Plannen)

Datum: 29-2-2024

Versie: 01

Ons kenmerk: NER20220563v01

Uw referentie: Zaaknummer: 2023-005327

1 Aanleiding

Op 14 december 2023 heeft [REDACTED] namens Provincie Gelderland verzocht om aanvullende informatie aan te leveren voor de op 4 april 2023 aangevraagde ontheffingsaanvraag voor het plangebied: Dorpsstraat 26 te Etten. In deze notitie is de beantwoording van de aanvullende vragen opgenomen.

2 Beantwoording vragen

2.1 Vraag 1

Het mailadres van de aanvrager, en daarmee leges plichtige, ontbreekt. Wij verzoeken u dit verzoek om aanvullingen bij hem/ haar te bezorgen en ons zijn/ haar mailadres toe te sturen, zodat wij vervolgstappen direct kunnen communiceren.

Mailadres aanvrager (legesplichtige): Bouwbedrijf de Betuwe B.V. – info@bouwbedrijfdebetuwe.nl

Ook betrokken als adviseur en daarom graag meenemen in de communicatie:

[REDACTED] – [REDACTED]@kubiek.nu

2.2 Vraag 2

Uit de rapporten komt niet duidelijk naar voren hoe het ontwerp van de appartementen in de nieuwe situatie vorm krijgt. Wij verzoeken u om dit ontwerp te delen, met hierin aangegeven het type bebouwing en plaatsing van eventuele lichtbronnen/ramen. Dit is van belang voor de beoordeling

van mogelijke effecten in de nieuwe situatie. Indien er groenvoorzieningen worden aangelegd, dit ook graag aangeven.

Onderstaand figuur geeft een weergave van de terreininrichting in de nieuwe situatie (definitief ontwerp is in concept). Alle overige ontwerpen zijn bijgesloten als bijlage bij deze notitie.

Figuur 1. Terreininrichting definitief ontwerp (concept).

2.3 Vraag 3

Uit de bijgevoegde stukken wordt onvoldoende duidelijk wat het beoogde voornemen, de planning en de werkzaamheden zijn die uitgevoerd worden. Wij ontvangen graag een planning waarin de beoogde werkzaamheden duidelijk worden.

Een planning is op dit moment nog niet voorhanden en hangt af van de vergunningverlening voor dit project. Zoals omschreven in paragraaf 3.3 van het activiteitenplan (Smeets & Bekkers, 2023) bedraagt de totale doorlooptijd van de werkzaamheden circa 1 jaar en 3 maanden.

2.4 Vraag 4

Op pagina 9 van de quickscan wordt gesteld dat er geen groen in (de directe omgeving?) van het plangebied aanwezig is. In paragraaf 3.3.2 wordt gesproken over de herinrichting van het openbaar gebied (waaronder groenelementen). Wij zien graag duidelijkheid of er groen verwijderd wordt (en zo ja, wat) ten behoeve van de werkzaamheden.

Het klopt dat er geen groen aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Het perceel waar het te slopen zalencentrum opstaat bestaat in zijn geheel uit bebouwing. In de nieuwe situatie (zie

ook Figuur 1 hierboven) zullen er wel groenelementen in het plangebied komen, zoals bomen, hagen en sedumdaken. Van verwijdering van groen is voor de sloop dus geen sprake.

2.5 Vraag 5

U geeft aan dat er ruimtes onder dakpannen en nokpannen aanwezig zijn, welke u als geschikt beschrijft als nestlocatie voor de gierzwaluw. De huismus kan ook tot broeden komen onder kierende dakpannen. In de quickscan worden nestlocaties voor gierzwaluw en huismus echter uitgesloten. Wij verzoeken u nader te onderbouwen waarom er geen nader huismus- en gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd.

Bij het uitvoeren van de quickscan is er nagegaan wat de geschiktheid is van de bebouwing voor vogels. Daarbij is door de eigenaren van het pand aangegeven dat er gebruik is gemaakt van vogelwerend materiaal, waardoor de bebouwing als nestplaats voor gierzwaluw en huismus niet geschikt is.

2.6 Vraag 6

In paragraaf 6.2.2.1 van de quickscan wordt aangegeven dat gebouwbewonende soorten niet uitgesloten kunnen worden in het plangebied. In tabel 3 wordt de Laatvlieger uitgesloten. Gezien er diverse kieren van verschillende grootte (kier tussen muur en betimmering, dilatatievoegen, scheve dakpannen) aanwezig zijn in het plangebied, is het op voorhand uitsluiten van verblijfplaatsen van deze soort onterecht.

In de aanvullende vleermuisrondes (zie beantwoording vraag 7) is laatvlieger ook meegenomen als te onderzoeken soort (Schonck, 2024). Tijdens de onderzoeksrondes zijn er enkel foeragerende en overvliegende laatvliegers waargenomen (zie paragraaf 4.1.3 van het nader onderzoek, toegevoegd aan deze brief als bijlage).

2.7 Vraag 7

U heeft twee onderzoeksrondes in de paartijd en endoscopisch onderzoek in de kraamtijd gedaan voor vleermuizen. Dat is niet conform het vleermuisprotocol, waarmee verblijfplaatsen van vleermuissoorten gemist kunnen zijn. Bovendien kan endoscopisch onderzoek een prima toevoeging zijn, maar losstaand zeker geen vervanging. Zeker ook voor een soort als laatvlieger, waar de bebouwing in potentie geschikt voor is, zijn avondrondes in de kraamperiode van belang. Wij verzoeken u het vleermuisonderzoek conform protocol uit te voeren. Dat betekent 3 bezoeken tussen 15 mei en 15 juli, waarvan 2 avondbezoeken (met 30 dagen tussentijd) en 1 ochtendbezoek én tussen 15 augustus en 1 oktober twee avondbezoeken met minimaal 20 dagen tussentijd.

Om het onderzoek wel conform het vleermuisprotocol te lopen zijn er onderzoeksrondes uitgevoerd aanvullend op het endoscopisch onderzoek. In onderstaande tabel zijn alle onderzoeksmomenten te vinden. Alle onderzoeksinspanningen en de daaruit voorkomende resultaten zijn terug te vinden in "Schonck, E.M.C. 2024. Nader onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Dorpsstraat 256, Etten. Kenmerk: ER20240105v01. Ecoresult B.V., Hendrik-Ido-Ambacht"; deze rapportage is toegevoegd als bijlage. Uit het nader

onderzoek naar vleermuizen kwam één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis naar voren, welke gevonden was tijdens het endoscopisch onderzoek.

Tabel 1. Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

Onderzoekronde	Datum	Type onderzoek*	Moment	Zonsopkomst/ Zonsondergang	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag	Windkracht (Bft)
1	16-06-2022	Technische inspectie	-	-		22	-	NO 1
2	30-08-2022	Paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	23:00 – 01:00	Onder: 20:27		17	-	NO 2
3	29-09-2022	Paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	23:30 – 01:30	Onder: 19:18		12	-	NO 2
4	09-06-2023	Kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	18:45 – 00:00	Onder: 21:56		22	-	NO 2
5	30-06-2023	Kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	21:00 – 00:15	Onder: 22:03		18	-	ZW 1
6	02-07-2023	Kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	03:15 – 05:25	Op: 05:25		13	-	ZW 1
7	09-07-2023	Kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en functioneel leefgebied	21:00 – 00:00	Onder: 20:11		29	-	ZW 2

* Onderzochte soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

2.8 Vraag 8

Op basis van de huidige bevindingen stelt u voor om ter mitigatie van 1 vleermuisverblijf vier alternatieven, zowel tijdelijke als permanent, aan te brengen. Dat roept enkele vragen op:

- a. Tijdelijke mitigatie: onduidelijk is op welke locaties de vier tijdelijke kasten geplaatst zijn/worden. Wij verzoeken u de locaties duidelijk op een kaart aan te geven. Geeft daarbij ook de datum van plaatsing en het type kasten aan.
- b. Permanente mitigatie: u stelt voor om vier inbouwkasten óf maatwerk te realiseren. Wij verzoeken u duidelijk te maken voor welke optie gekozen wordt.
  - i. In het geval van inbouwkasten verzoeken wij u de locaties op een kaart aan ons toe te sturen;
  - ii. In het geval van maatwerk verzoeken wij u nader te onderbouwen hoe gewaarborgd wordt dat de klimatologische omstandigheden gunstig zijn en geaccepteerd worden door vleermuizen. Dat wil zeggen: voldoende temperatuurbuffering, voldoende grip bij invliegen, voldoende ruimte, vochtbalans e.d.

a. Tijdelijke mitigatie

De vier tijdelijke kasten (ANS-1 Batbox) zijn geplaatst op 20 maart 2023. Op onderstaande figuur is de locatie van de kasten weergegeven.

Figuur 2. Locatie van de vier tijdelijke kasten. Kaartbron: OpenStreetMap

b. Permanente mitigatie

Voor permanente mitigatie wordt voorgesteld om gebruik te maken van inbouwkasten die bewezen effectief zijn. Daarbij gaat het om de inbouwkasten zoals besproken in het activiteitenplan in paragraaf 14.3.1 (4x VMPM1 met VMPM1u van Unitura). De exacte locatie in de nieuwbouw dient nog bepaald te worden.

2.9 Vraag 9

Op pagina 40 van het activiteitenplan wordt gesproken over 'mogelijke over mitigatie'. Betreft dit een overcompensatie (permanent) of enkel meer tijdelijke voorzieningen?

Het onderhavige project streeft naar compensatie van de ene zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis die in de huidige bebouwing aan is getroffen. Derhalve zullen er vier permanente inbouwkasten ingebouwd worden die dienen als permanente verblijfplaats. Er is dus geen sprake van overcompensatie in het project.

2.10 Vraag 10

U geeft op diezelfde pagina 40 aan dat u een plaatselijke populatiegroei van de gewone dwergvleermuis verwacht doordat de nieuw te realiseren bebouwing geschikter zou zijn voor vleermuizen dan de aanwezige bebouwing. Kunt u dit onderbouwen met een ontwerp?

Zie het antwoord bij vraag 9. De huidige definitieve ontwerpen zijn toegevoegd als bijlage bij deze brief. Hierin zijn nog geen permanente verblijfplaatsen verwerkt.

2.11 Vraag 11

U geeft aan enkel openingen af te willen sluiten met exclusion flaps waarvan bekend is dat hier een vleermuisverblijf aanwezig is. Echter kunnen vleermuizen eenvoudig van plaats wisselen. Daarom accepteren wij enkel het afsluiten van alle potentiële in- en uitvliegopeningen. Wij verzoeken u de aanvraag hierop aan te passen. Dat kan door te reageren op dit punt.

De gehele bebouwing wordt ongeschikt gemaakt, dus ook alle potentiële in- en uitvliegopeningen. In paragraaf 14.2.2 van het activiteitenplan staat vermeld: "Overige openingen: De woningen dienen in zijn geheel worden nagekeken op overige gaten of spleten. Deze dienen dicht gemaakt te worden met weringsborstels of rondschuim. Een exclusion flap is in dit geval niet noodzakelijk omdat er op deze plaatsen geen verblijfplaats bekend is."

Dit wijzigen we bij deze naar dat ook op alle overige openingen exclusion flaps geplaatst worden.